

Ewaryst Andrzej Kuropatnicki

[autor instrukcji wychowawczej](#)

[geograf](#), [heraldyk](#), [pisarz](#), [tłumacz](#), [kolekcjoner](#)

Ur. 26.10.1734, Obrowiec

Zm. 21.2.1788, Tarnowiec

Dane rodziców

Józef Kuropatnicki (zm. 1742)

Teresa Zuzanna z Kurdwanowskich

Wychowanie i wykształcenie

Być może kształcił się w którymś z [kolegiów jezuickich](#) albo [pijarskich](#). Miał być bowiem fundatorem [kolegium jezuickiego](#) w [Łaszczowie](#).

Etapy kariery dot. edukacji

Był zapalonym bibliofilem oraz pisarzem oświeceniowym. Gromadził książki i czasopisma. Tworzył dzieła w nurcie geograficzno-statystycznym. Był też uznanym heraldykiem swego czasu. Tłumaczył niemiecką literaturę naukową.

Na polu edukacji odznaczył się zredagowaniem [instrukcji wychowawczej](#) napisanej dla swojego syna Józefa Ksawerego w związku z jego wyjazdem do szkół pijarskich w [Rzeszowie](#) w 1776 roku. Instrukcja jest złożona z 9 punktów. Ojciec wzywał syna do posłuszeństwa Bogu i rodzicom oraz nauczycielom i duchownym, a także kultywowania gorliwej pobożności. Zalecenia dotyczyły głównie kształtowania pozytywnych cech charakteru i właściwych postaw. Napominał również syna w kwestii powstrzymania się od nieroztropnej rozrzutności. Zachęcał też do utrzymywania dobrych relacji towarzyskich z uczniami i rówieśnikami należącymi do niższego stanu. Odnośnie do nauki dał niewiele wskazówek, pozostawiając nadzór w tej mierze nauczycielom. Zwracał jednak szczególną uwagę na konieczność pogłębiania znajomości języków obcych: [łaciny](#), [niemieckiego](#) i [francuskiego](#). Z innych przedmiotów zalecał największą pilność w [historii](#), [geografii](#) i [arytmetyce](#). Co ciekawe, nakazywał również uczyć się tańca francuskiego oraz kontynuować ćwiczenia z muzyki, sprowadzające się głównie do gry na klawikordzie, który syn zabrał z domu do kolegium. Zobowiązywał się również opłacać wynajętego nauczyciela tego instrumentu.

Fakty z życia osobistego

Wywodził się ze średniej, urzędniczej szlachty lubelskiej.

Był żonaty z Katarzyną Łętowską. Osiągnął godność senatorską jako kasztelan buski, a następnie bełski. Był kawalerem Orderu św. Stanisława.

Żył w [XVIII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Lwiwska Nacjonalna Naukowa Biblioteka Ukrainy imeni Wasyla Stefanyka, Lwów, Fond 5 (Rękopisy Zakładu Narodowego im. Ossolińskich), rkps 575, Ewaryst Andrzej Kuropatnicki, *Instrukcja wychowawcza*.
2. Ewaryst Andrzej Kuropatnicki, *Krótkie napomnienie od kochającego Ojca dane ukochanemu Synowi swemu Im Panu Juzefowi Xaweremu Kuropatnickiemu przy odjeździe na nauki do konwiktu Rzeszowskiego Scholarum Piarum anno 1776 Die 22 7bris z Tarnowca*, [w:] F. Majchrowicz, *Instrukcja wychowawcza kasztelana Ewarysta Andrzeja Kuropatnickiego dla syna Józefa Xawerego udającego się na naukę do kolegium rzeszowskiego Scholarum Piarum roku 1776*, „Przyjaciel szkoły” 1923, R. II, nr 19-20., 1923.
3. Ewaryst Andrzej Kuropatnicki, *Krótkie napomnienie od ojca dane synowi przy odjeździe na nauki (1776)*, [w:] Prestrogi i nauki dla dzieci. Instrukcje rodzicielskie (XVIII w.), wstępem i objaśnieniami opatrzyły M. E. Kowalczyk i D. Żołędź-Strzelczyk, Wrocław, 2017.

Przedmiotowa

1. J. Kruczyński, *Ewaryst Andrzej Kuropatnicki*, Polski Słownik Biograficzny, t. 16, Wrocław, 1992.